

**Арлингтон нийтийн сургуулиудын Гэр бүлийн амьдралд боловсрол олгохоос Эцэг
эхийн татгалзах маягт - 3-р АНГИ**

СУРАГЧИЙН НЭР: _____ УТАСНЫ ДУГААР: _____

БАГШИЙН НЭР: _____ ОГНОО: _____

Миний бие үүгээр хүүхдээ дараахь зорилтуудаас татгалзах гэсэн сонголтыг хийж байна. Би хүүхдээ татгалзуулсан зорилгынхоо оронд манай хүүхдэд бие даан гүйцэтгүүлэх өөр даалгавар өгөх болно гэдгийг ойлгож байна. Хүүхэд өөр даалгавар дээр ажиллаж байхдаа сургуулийн дүрэм, журмыг дагаж мөрдөх ёстой бөгөөд энэ даалгаварт үнэлгээ өгнө гэдгийг бас ойлгож байна.

ЗӨВЛӨГӨӨ: Хүүхдээ татгалзуулахыг хүссэн зорилго тус бүрийн хажуу талд өөрийн нэрний эхний үсгийг тавиарай.

___ **3.1 Сурагч бүлгийн ажил болон тоглоомд хамрагдах мэдрэмжийг мэдэрснээ харуулна.**

Тодорхойлох тайлбар: Хүүхэд нь хамтын ажиллагаатай бүлгийн тоглоом, ангийн гишүүнээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн туршлага хуримтлуулдаг. Үүнд харилцан туслах зан үйл, сэтгэцийн эрүүл мэндийн эерэг аргууд орно. Скаутууд гэх мэт бүлгүүдэд оролцохыг дэмжинэ. Оюутнуудыг интернет дэх виртуал бүлгүүдийн зохистой ба зохисгүй зан үйлийн талаар танилцуулах болно.

___ **3.2 Сурагч өөрийнхөө эерэг дүрийг үргэлжлүүлэн хөгжүүлэхийн тулд өөрийнхөө тухай юу хүсч байгаагаа илэрхийлнэ.**

Тодорхойлох тайлбар: Ил тод хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийг (жишээлбэл, дасгал, тоглоом, урлаг, дуу хөгжим, бүжиг, интернет, жүжиг гэх мэт) сурагчдын өөрөө дуртай чадвар, хувь хүний зан чанар, бие махбодийн онцлогийг илэрхийлэхэд ашиглагддаг.

___ **3.3 Сурагч өдөр тутмын амьдралд нөлөөлж, хүчтэй мэдрэмжийг төрүүлдэг гэр бүлийн амьдралд гарч буй өөрчлөлтүүдийн талаар анзаарч мэддэг болно.**

Тодорхойлох тайлбар: Шинэ гэрт нүүж орох, ах эгчийгээ нэмэх, эсвэл хүүхэд төрөх, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд төрөх, нас барах, өвдөх, мансууруулах бодис хэрэглэх, тусдаа амьдрах, салах, дахин гэрлэх, хүүхэд гэрээ орхих зэрэг өөрчлөлтүүд орно. Сэтгэцийн эрүүл мэндийн эерэг практикийг ашиглан асуудлыг шийдвэрлэхэд багш-эцэг эхийн хамтарсан багийн аргаар хүүхдүүдэд ийм өөрчлөлтийг бие даан зохицуулахад тусалдаг.

___ **3.4 Сурагч гэр бүлд гарсан өөрчлөлтөөс үүдэлтэй мэдрэмжийг хэрхэн даван туулах талаархи эрүүл мэндийн стратеги жишээг өгнө.**

Тодорхойлох тайлбар: Чухал бүрэлдэхүүн хэсэг нь гэр бүлд гарч буй өөрчлөлтийн талаар тодорхой тайлбар өгөх явдал юм. Эрүүл даван туулах стратегид дасгал, тоглоом зэрэг биеийн тамирын хүч тэнхээ шаардсан ажиллагаа; мэдрэмжийн талаар ярих; унших ном; бичих, урлаг, хөгжим, бүжиг, жүжиг зэрэг бүтээлч илэрхийллийг багтаадаг. Сэтгэцийн эерэг байдлыг сайжруулахын тулд мэдрэмжийг зохих арга замаар нээлттэй илэрхийлэх нь чухал юм.

— **3.5 Сурагч нөхөн үржих ба устгахтай холбоотой биеийн гаднах хэсгүүдэд зөв нэр томъёог олж ашиглана.**

Тодорхойлох тайлбар: Гадаад бэлэг эрхтнийг тайлбарлахдаа бэлэг эрхтэн, хуухнаг, үтрээний нүх, шээсний суваг, хошногоны нүх гэх мэт шинжлэх ухааны зөв нэр томъёог багтаана.

— **3.6 Бүх хүн тодорхой дарааллаар өсч, хөгжихийн хэрээр хувь хүн өөр өөр түвшин, хэлбэр өөрчлөгдөж байгааг сурагч ойлгох болно.**

Тодорхойлох тайлбар: Сурагчийн өөрийн намтрын мэдээллийн өгөгдлийг өсөлт, хөгжлийн хэв маяг, дарааллыг графикаар боловсруулах, хөгжлийн хувь хүний өөрчлөлтийг харуулах, баталгаажуулахад ашигладаг. Сурагчид бие махбодийн болон оюун санааны ялгааг багтаасан бусдын ялгааг хүлээн зөвшөөрөхийг заалгадаг.

— **3.7 Сурагч хүүхэд төрүүлэхийн тулд эрэгтэй, эмэгтэй аль аль нь зайлшгүй байх шаардлагатай гэдгийг мэддэг болно.**

Тодорхойлох тайлбар: Хүүхэд эрэгтэйн эр бэлгийн эс, эмэгтэйн өндөгөвчөөс бүрэлддэг гэсэн ойлголтод анхаарлаа төвлөрүүлнэ. Энэ нь нөхөн үржихүйн насны онцлогт тохирсон, нөхөн үржихүйд анагаах ухааны хувьд тохирсон бөгөөд бэлгийн үйл явцыг тодорхой тайлбарлах зорилгогүй юм.

— **3.8 Хүүхэд эхийн биеийн дотор есөн сар бойжиж, дараа нь төрдгийг сурагч ойлгож мэднэ.**

Тодорхойлох тайлбар: Хүйн болон эхэсийг танилцуулна. Есөн сар бойжсоны эцэст хүүхэд эхийн үтрээгээр дамжин эсвэл Кесарийн хэсэг гэгддэг хийсвэр мэс заслын аргаар эхийн биеэс гарч ирдэг. Энэ үед төрөлтийн явцын талаархи хэлэлцүүлгийн цар хүрээ нь сурагч ба үүсч буй сэдвүүдээс хамаарна.

— **3.9 Сурагч найз нөхөдтэй болох эсвэл найз нөхдөө алдах боломжийг олгодог зан байдлын төрлийн талаар тодорхойлно.**

Тодорхойлох тайлбар: Хүүхдүүдэд найз нөхөдтэй болоход нь тусалдаг зан чанаруудад найрсаг хандлага, бусдын мэдрэмжийг ойлгодог байх, түүнийгээ хуваалцах, зохистой үг хэллэг, зан үйлийг хэрэглэх, бусдын хандлага, мэдрэмжийг хүлээж авах зэрэг орно. Хүүхдүүдийг найз нөхдөө алдахад хүргэдэг зан үйл нь: амаар болон бие махбодын түрэмгийлэл; найзыгаа ичээх, шүүмжлэх; найзыгаа үйл ажиллагаанд оруулахгүй байх; худал хэлэх, хов жив ярих, хууран мэхлэх, хулгай хийх, амлалтаасаа буцах гэх мэт харилцааг ордог. Бүлэг дэх зан байдлыг бүлгийн гишүүн байх эрх, үүрэг хариуцлагын талаар онцгойлон хэлэлцдэг. Зан байдлын талаар ярилцахдаа сэтгэцийн эрүүл мэндийн эерэг аргыг ашиглах хэрэгтэй.

— **3.10 Сурагч гэрт аюулгүй ажиллагааны дүрмийг мөрдөнө.**

Тодорхойлох тайлбар: Энэ нь гуравдугаар ангийн эрүүл мэндийн сургалтын хөтөлбөрт аюулгүй байдал/анхны тусламж үзүүлэх зорилтыг дагаж мөрдөхөөс гадна утас, интернет зэрэг холбооны хэрэгслийг зохистой ашиглахад чиглэгддэг. Эцэг эхчүүдийг гэртээ аюулгүй ажиллагааны урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнүүдийг ярилцаж, хөгжүүлэхийг зөвлөдөг.

— **3.11 Сурагч бусадтай харьцахад зохих арга хэмжээ авах, хамаатан садан, хөршүүд, танихгүй хүмүүс болон бусад хүмүүсийн зохисгүй хандлагыг хэрхэн шийдвэрлэх талаар бусдад үзүүлнэ.**

Тодорхойлох тайлбар: Энэ нь сайн ба муу мэдрэгчтэй элементүүдийг үргэлжлүүлэн хянах нь сайн ба муу мэдрэгчдийн аль алинд нь зохих хариуг оруулах болно. Хүүхэд аятайхан

харьцахад тэр инээмсэглэх, ижил төстэй дохио өгөх эсвэл "баярлалаа" гэж хариулах боломжтой болдог. Хүүхдүүд ямар ч зохисгүй хандлагын талаарх нууцыг итгэмжтэй насанд хүрэгчдэд ярихын тулд хүүхдүүдийн тасралтгүй дэмжлэг шаардлагатай болдог. Үүнд интернет төхөөрөмж, бичвэр мессеж гэх мэт цахим төхөөрөмжүүдийн зохисгүй хандлага орно. Зохисгүй хандлагын бусад хариултуудад "үгүй" гэж хэлээд хүнээс хурдан холдох, биед хүрсэн нь таалагдахгүй байна гэдгээ хэлэх, зохисгүй хандлагын талаар итгэмжлэгдсэн насанд хүрэгчдэд хэлэх зэрэг орно.

— **3.12 Реклам сурталчилгаагаар биднийг сэтгэл санааг ашиглан тухайн бүтээгдэхүүнийг авахыг хүсдэг болгодог талаар сурагч мэдэж авна.**

Тодорхойлох тайлбар: Хүүхдүүд хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн нөлөөллийн тухай ойлголтыг хянан давтана. Оюутнуудад сэтгэл хөдлөлийг бий болгох, бүтээгдэхүүн худалдан авах хүсэл эрмэлзлийг бий болгоход ашигладаг техникийн жишээг өгдөг. Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл нь өөрийгөө дүрслэх, архи, тамхи болон бусад мансууруулах бодис хэрэглэх зэргээр сэтгэцийн эрүүл мэндийн асуудалд хэрхэн нөлөөлж байгааг сурагчид ойлгож эхэлнэ.

**ЭНЭХҮҮ МАЯГТЫГ СУРГУУЛИАС ТОГТООСОН ХУГАЦААНД БӨГЛӨЖ ЗАХИРАЛ
РУУ БУЦААНА УУ.**

ЭЦЭГ ЭХ/АСРАН ХАМГААЛАГЧИЙН ГАРЫН ҮСЭГ:

_____ ОГНОО: _____